

شناسایی پهنه های مسئله دار محله با رویکرد پایداری اجتماعی

با استفاده از مدل AHP

(نمونه موردی: محله فیض آباد شهر کرمانشاه)

دکتر هوشمند علیزاده¹، مهنا برآور^{2*}

1- (استاد یار طراحی شهری دانشگاه کردستان، H.Alizadeh@uok.ac.ir)

2- (کارشناس مهندسی شهرسازی دانشگاه کردستان، m.baravar@yahoo.com)

چکیده

جنبش توسعه محله ای، سیاست گذاری، برنامه ریزی و مدیریت شهری را از خردترین واحد شهری یعنی محله هدف قرار داده است. در این راستا این جنبش عمدتاً در ابعاد اجتماعی، ظرفیت های موجود در محله ها و ابعاد مختلف اجتماعی را ترکیب مینماید. در این مقاله، هم افزایی عناصر اجتماعی محله های سنتی و توسعه پایدار اجتماعی آنها، مولفه های قاعده این تحقیق بوده که در یکی از محله های قدیمی موجود در بافت سنتی شهر کرمانشاه سنجش شده است. روش کار ترکیبی از مطالعات اسنادی و پیمایشی است. با استفاده از روش توصیفی-تحلیلی، ابتدا به بررسی تحقیقات صورت گرفته در زمینه تعریف محله، مقایسه محلات سنتی و جدید، توسعه پایدار، پایداری اجتماعی و مفاهیم آن، ویژگیهای محله پایدار اجتماعی، معیارها و شاخص های ارزیابی پایداری اجتماعی در مقیاس محلات و اصول و معیارهای اجتماعی-مکانی در راستای پایداری اجتماعی محلات پرداخته، سپس با توجه به تدابیر طراحی که منجر به افزایش ابعاد اجتماعی و در نتیجه پایداری اجتماعی میشوند (تراکم، اختلاط کاربری، دسترسی، شرایط زیست سکونتگاه ها و تنوع فضایی) و نتایج حاصل از پرسشنامه (اساس سوالات پرسشنامه شاخص های پایداری اجتماعی میباشد)، با کمک مدل سلسله مراتبی AHP به شناسایی پهنه های مسئله دار در راستای رویکرد پایداری اجتماعی میپردازیم. نتایج این تحقیق ارائه کننده روشی موثر در دستیابی به اصول و معیارهای اجتماعی-مکانی در راستای ساماندهی محله با رویکرد پایداری اجتماعی است. که لزوم سنجش آنها با توجه به شرایط فیزیکی-اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی هر محله ای، در راستای دستیابی به پایداری اجتماعی، ضروری میباشد.

کلید واژه : محله، پایداری اجتماعی، مدل سلسله مراتبی AHP، پهنه های مسئله دار

مقدمه

با پیدایش انقلاب صنعتی تغییرات بنیادین و همه جانبه ای بر کالبد شهرها مستولی گردید. در این راستا نظام ساختاری شهرهای سنتی ما نیز با کمی تاخیر نسبت به کشورهای صنعتی دستخوش تحولات چشمگیری شد و ویژگی های ارزشمند نظام محله ای نابرابر بین سنتی شدن و مدرن از دست داد. لذا آنچه نظام محله ای شهرهای امروزی شاهد آن است، در